



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2026. július 9.*

„Előzetes döntéshozatal – Állami támogatások – Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése – Hozzáadottérték-adó – Az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári ágazatban tevékenységet folytató vállalkozások közötti szolgáltatások mentessége – Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatósága – A »támogatás« fogalma – Előny – Szelektivitás – Az ítélet időbeli hatályának korlátozása iránti kérelem”

A C-360/25. sz. [Schoger II]ⁱ ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2025. május 30-án érkezett, 2025. május 30-i határozatával terjesztett elő

az ***X***

és

a **Finanzamt für Großbetriebe**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, I. Ziemele, A. Kumin, S. Gervasoni (előadó) és M. Bošnjak bírák,

főtanácsnok: A. Biondi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az ***X*** képviseletében P. Goeth Rechtsanwalt,
- az osztrák kormány képviseletében F. Koppensteiner, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Farley és L. Wildpanner, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 107. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az ***X*** osztrák társaság és a Finanzamt für Großbetriebe (nagyvállalatok adóhatósága, Ausztria; a továbbiakban: adóhatóság) között az ***X*** által a 2013 és 2017 közötti időszakra (a továbbiakban: vitatott adómegállapítási időszak) vonatkozóan hozzáadottérték-adó (héta) adónemben kapott adómegállapító határozatok tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”
- 4 A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2015. L 323., 31. o.; HL 2007. L 335., 60. o.; a továbbiakban: héairányelv) (5) preambulumbekkezdése előírja:

„A HÉA-rendszer akkor valósítja meg a legnagyobb egyszerűséget és semlegességet, ha az adót a lehető legáltalánosabb módon vetik ki, és ha annak hatálya kiterjed a termelés és az értékesítés minden szakaszára, valamint a szolgáltatásnyújtás területére is. Emiatt a belső piac és a tagállamok érdekében áll elfogadni egy, a kiskereskedelemre is érvényes közös rendszert.”
- 5 Ezen irányelvnek az „Adómentesség” címet viselő IX. címét bevezető 131. cikke a következőket írja elő:

„A 2–9. fejezetben említett adómentességeket az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül, az említett adómentességek helyes és egyszerű alkalmazása, valamint az esetleges adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése céljából a tagállamok által meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.”

6 Az említett irányelv 135. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

- a) a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek, beleértve az ehhez tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatásokat;
- b) hitelnyújtás és -közvetítés, valamint a hiteleknek a hitelező által történő kezelése;
- c) hitelgarancia, kezesség, valamint más biztosíték és garancia közvetítése vagy átvétele, valamint a hitelgaranciának a hitelt nyújtó által történő kezelése;
- d) azon ügyletek, beleértve a közvetítést is, amelyek betétre, folyószámlára, fizetésre, átutalásra, követelésre, csekkre és egyéb átruházható értékpapírra vonatkoznak, kivéve a követelésbehajtást;
- e) azon ügyletek, beleértve a közvetítést is, amelyek törvényes fizetőeszközként szolgáló devizára, bankjegyre és érmére vonatkoznak, az érme- és bankjeggyűjtemények, azaz a szokásosan törvényes fizetőeszközként nem használt, illetve numizmatikai értékű, aranyból, ezüstből vagy más fémből készült érmék, valamint bankjegyek kivételével;
- f) azon ügyletek, beleértve a közvetítést is – kivéve a kezelést és a letéti kezelést –, amelyek részvényekre, gazdasági társaságokban vagy egyesületekben való részesedésre, kötvényekre vagy egyéb értékpapírokra vonatkoznak, az áruk feletti rendelkezési jogot megtestesítő értékpapírok, valamint a 15. cikk (2) bekezdésében említett jogok, illetve értékpapírok kivételével;
- g) a tagállamok által meghatározott befektetési alapok [helyesen: kollektív befektetési alapok] kezelése;

[...]

7 A héairányelv 168. cikke, amely meghatározza az adólevonási jog terjedelmét, előírja, hogy „[a]z adóalany, amennyiben a termékeket és szolgáltatásokat az adóköteles tevékenységének folytatása szerinti tagállamban adóköteles tevékenységéhez használja fel, jogosult az általa fizetendő adó összegéből levonni a [felhasznált termékek vagy igénybe vett szolgáltatások után fizetendő vagy megfizetett héát]”.

Az osztrák jog

8 Az 1994. augusztus 23-i Umsatzsteuergesetz (a forgalmi adóról szóló törvény) (BGBl. 663/1994) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: UStG) a héairányelv osztrák jogba való átültetésére irányul.

9 Az UStG 6. §-a (1) bekezdésének 28. pontja értelmében:

„Az 1. § (1) bekezdése 1. és 2. pontjának hatálya alá tartozó ügyletek közül mentesek a [héta] alól:

[...]

28. az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalatcsoportok által a tagjaiknak nyújtott egyéb szolgáltatások, amennyiben e szolgáltatásokat közvetlenül az említett adómentes ügyletek lebonyolítása érdekében veszik igénybe, és amennyiben ezek a vállalatcsoportok csak a közös költségek megfelelő részének pontos megtérítését követelik a tagjaiktól. Ugyanez vonatkozik az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között nyújtott egyéb szolgáltatásokra, amennyiben ezeket a szolgáltatásokat közvetlenül az említett adómentes ügyletek lebonyolítása érdekében veszik igénybe, valamint e vállalkozások munkavállalóinak az első mondatban említett vállalatcsoportok részére történő átengedésére.”
- 10 Az UStG 6. §-a (1) bekezdésének 7. és 8. pontja további mentességeket ír elő a héakötelezettség alól, többek között a társadalombiztosítási szervek által végzett bizonyos tevékenységek, valamint a hitelnnyújtás és -közvetítés tekintetében.
- 11 Az UStG 12. §-a (3) bekezdésének 2. pontja emellett az egyéb szolgáltatások után előzetesen felszámított héa levonásához való jog kizárását írja elő, „amennyiben a vállalkozó ezeket az egyéb szolgáltatásokat adómentes ügyletekhez használja fel”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 12 Az ***X*** egy osztrák bank, amely ezen túlmenően egy osztrák héajogi adózási egység (héacsoport) anyavállalata is.
- 13 Egy helyszíni ellenőrzés eredményeképpen 2021. december 1-jén készült jelentésében az adóhatóság megállapította, hogy az ***X*** egyik szerződéses partnere által bankjegykiadó automatákkal kapcsolatban nyújtott bizonyos határokon átnyúló szolgáltatásokra nem vonatkozik az UStG 6. §-a (1) bekezdése 8. pontjának e) alpontja szerinti adómentesség. Következésképpen e hatóság a fordított adózási mechanizmus alapján módosította az ***X***-szel szemben a vitatott adómegállapítási időszakra vonatkozó héamegállapító határozatait.
- 14 Mivel az ***X*** nem találta kielégítőnek az adóhatóságnak az ezen adómegállapító határozatokkal szemben 2021. december 20-án benyújtott panaszára adott választ, 2022. július 13-i keresetlevelében azt kérte, hogy e panaszt terjesszék a Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság, Ausztria) elé, amely a kérdést előterjesztő bíróság.
- 15 E bíróság rámutat arra, hogy a panasz tárgyát képező héamegállapító határozatok korlátlan felülvizsgálatára vonatkozó kötelezettsége alapján köteles megvizsgálni e határozatok esetleges jogellenességét, és ezzel összefüggésben elvégezni a szükséges ténybeli vizsgálatokat, még akkor is, ha az érintett adóalanyok ezt nem vitatják, ideértve adott esetben azt is, ha értékelése ezen adóalanyok számára kedvezőtlen eredményre vezetne.
- 16 A jelen ügyben az ***X*** az UStG 6. §-a (1) bekezdése 28. pontjának második mondatában előírt héamentességet (a továbbiakban: szóban forgó adómentesség) alkalmazta a vitatott adómegállapítási határozatok tárgyát képező bevallásaiban. Márpedig a szóban forgó adómentességnek az uniós jogra tekintettel fennálló jogszerűsége – még ha azt az alapeljárásban nem is vitatják – kétségeket vet fel.

- 17 Így egyrészt a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy ezen adómentességnek, amely nem tesz különbséget az érintett szolgáltatás tartalma alapján, különösen a héairányelv tekintetében nincs uniós jogi alapja. Úgy véli azonban, hogy nem képes azzal összhangban álló helyzetet teremteni, mivel nincs lehetősége arra, hogy ezen irányelvet közvetlenül, az adóalany akaratával ellentétesen alkalmazza, vagy hogy a nemzeti jogot az említett irányelvvel összhangban értelmezze, amely értelmezés *contra legem* lenne.
- 18 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a szóban forgó adómentesség megfelelne az ahhoz szükséges feltételeknek, hogy azt „állami támogatásnak” lehessen minősíteni, mivel többek között úgy tekinthető, hogy a héairányelvben foglalt jogalap hiányában állami beavatkozásnak minősül, mivel az azon forrásokról való lemondással jár, amelyeket az állam egyébként beszedett volna, az előnyt biztosít az ***X*** és az általa kínált szolgáltatások igénybevevőinek, akik közvetlen versenyben állnak más európai bankokkal, továbbá az szelektívnek minősül. E bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bírósághoz kell fordulni azon kérdés tisztázása érdekében, hogy a szóban forgó adómentesség összeegyeztethető-e az EUM-Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseivel. Hangsúlyozza továbbá, hogy ezen adómentesség 2025. január 1-jével történő hatályon kívül helyezése magának az osztrák jogalkotónak az említett adómentesség uniós joggal való összeegyeztethetősége tekintetében fennálló kétségeit mutatja.
- 19 E körülmények között a Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül-e az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között teljesített egyéb szolgáltatásokra vonatkozó adómentesség, amennyiben e szolgáltatásokat közvetlenül az említett adómentes ügyletek lebonyolítása érdekében, valamint e vállalkozások munkavállalóinak az UStG 6. §-a (1) bekezdése 28. pontjának második mondatában említett vállalatcsoportok részére történő átengedése tekintetében veszik igénybe.”

Az előzetes döntéshozatali kérelem elfogadhatóságáról

- 20 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtására egy 2024. június 28-án előterjesztett és a 2025. május 5-i Schöger végzéssel (C-460/24, EU:C:2025:346) arra való hivatkozással nyilvánvalóan elfogadhatatlannak nyilvánított első előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyomán került sor, hogy az nem felel meg a Bíróság eljárási szabályzata 94. cikkének a) és c) pontjában előírt követelményeknek.
- 21 E végzés 20–22. pontjában a Bíróság egyrészt úgy ítélte meg, hogy az alapeljárás tárgyának és releváns tényállásának ismertetése túl szűkszavú és hiányos ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára az előzetes döntéshozatali eljáráshoz kapcsolódó feladatainak ellátását. Másrészt az említett végzés 23–27. pontjában úgy ítélte meg, hogy hiányoznak azok az objektív és egybehangzó elemek, amelyek lehetővé teszik annak vizsgálatát, hogy kapcsolat áll-e fenn a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő konkrét jogvita és az értelmezni kért uniós jogi rendelkezések között. A Bíróság különösen arra mutatott rá, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem jelölte meg azokat az indokokat, amelyek alapján ez utóbbi bíróságnak az alapügyben elé terjesztett adómegállapító határozatok valamennyi elemét – az esetleges kifogásoktól függetlenül – hivatalból, az állami támogatásokra vonatkozó jogra tekintettel kellett volna vizsgálnia.

- 22 A Bíróság erre irányuló felhívásának (2025. május 5-i Schoger végzés, C-460/24, EU:C:2025:346, 29. pont) eleget téve a kérdést előterjesztő bíróság a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a jelen ítélet 20. pontjában hivatkozott első kérelmében előadottakhoz képest további információkkal szolgált.
- 23 Egyrészt a kérdést előterjesztő bíróság immár egyértelműen megjelöli az eljárás Bírósághoz fordulást megelőző szakaszait, és kifejti, hogy miért kell a Bíróságnak a szóban forgó adómentességről állást foglalnia.
- 24 Másrészt az említett bíróság pontosítja felülvizsgálatának tárgyát abban az esetben, ha héamegállapító határozatot vitató panasszal fordulnak hozzá. Közelebbről, a nemzeti eljárási rendelkezésekre és az azokat értelmező nemzeti ítélkezési gyakorlatra támaszkodva pontosítja, hogy jogosult az adóhatóság értékelését a saját értékelésével helyettesíteni. Korlátlan felülvizsgálati jogkörrel rendelkező bíróságként fennálló hatásköre, amely lehetővé teszi számára, hogy az elé terjesztett panasszal kapcsolatos valamennyi jogi és ténybeli kérdésben határozzon, nem korlátozódik e panasz vizsgálatára. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy hivatalból vizsgálja az alapügyben vitatott adómegállapító határozatokból eredő valamennyi kérdést, beleértve a szóban forgó adómentesség állami támogatásokra vonatkozó joggal való összeegyeztethetőségének kérdését is, függetlenül az e tekintetben az alapeljárással összefüggésben esetlegesen felmerülő kifogásoktól, még ha ez az érintettek jogainak kedvezőtlen módosítását eredményezi is.
- 25 Miközben az ***X*** és az osztrák kormány vitatja a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát, és az ***X*** ebben az összefüggésben arra is rámutat, hogy az ilyen hivatalból történő felülvizsgálat visszatarthatja az adóalanyokat attól, hogy jogaikat a nemzeti bíróságok előtt érvényesítsék, e felek nem kérdőjelezik meg a kérdést előterjesztő bíróságnak a hatásköre terjedelmére vonatkozó magyarázatait. Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás keretében a nemzeti bíróság saját felelősségére határozza meg a jogszabályi keretet, és e keret helytállóságának vizsgálata nem a Bíróság feladata (lásd ebben az értelemben: 2003. május 15-i Salzmann ítélet, C-300/01, EU:C:2003:283, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül egyértelműen kifejti, hogy kérdése miért vonatkozik az EUM-Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseire, nem pedig a héairányelvre, amelynek osztrák jogba való átültetésére az UStG irányul. Pontosítja ugyanis – többek között a nemzeti jogtudományra támaszkodva – azokat az okokat, amelyek miatt a szóban forgó adómentesség nem felel meg az ezen irányelv által a héamentességek megállapítása érdekében meghatározott követelményeknek. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy az UStG-nek a héairányelvvel összhangban álló értelmezése *contra legem*, tehát kizárt, hozzátéve, hogy nem alkalmazhatja ezt az irányelvet közvetlenül magánszemélyekre a szóban forgó adómentesség alkalmazásának mellőzése érdekében.
- 27 Ami az ***X*** azon érvét illeti, amely szerint a szóban forgó mentesség „állami támogatásnak” minősítésének hivatalból történő vizsgálata megkérdőjelezné az Európai Bizottság állami támogatások területén fennálló kizárólagos hatásköreit, meg kell állapítani, hogy e hatáskörök kizárólag az „állami támogatásnak” minősített intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkoznak, míg a nemzeti bíróságok teljeskörűen jogosultak az „állami támogatás” fogalmának előzetes értelmezésére, még akkor is, ha kétség esetén a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztetthez hasonló előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulnak a Bírósághoz (lásd ebben az értelemben: 1977. március 22-i

Steinike & Weinlig ítélet, 78/76, EU:C:1977:52, 14. pont; 2007. július 18-i Lucchini ítélet, C-119/05, EU:C:2007:434, 50. pont). Hozzá kell tenni, hogy a nemzeti bíróságok részvétele a tervezett támogatás végrehajtásának az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése utolsó mondatában foglalt tilalmához fűződő közvetlen hatályból következik, amely cikk kiterjed többek között minden olyan támogatásra, amelyet a Bizottság részére való bejelentés nélkül hajtottak végre (lásd ebben az értelemben: 1996. július 11-i SFEI és társai ítélet, C-39/94, EU:C:1996:285, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 28 Hasonlóképpen, mivel egyrészt kizárólag a nemzeti bíróságra hárul a jogvita azon ténybeli hátterének meghatározása, amely a kérdések alapjául szolgál, valamint hogy nem a Bíróság feladata, hogy az említett bíróság erre vonatkozó értékelésével kapcsolatban állást foglaljon (2014. november 6-i Cartiera dell'Adda ítélet, C-42/13, EU:C:2014:2345, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), másrészt a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az ***X*** tartósan alkalmazta a szóban forgó mentességet, nincs jelentősége annak, hogy – amint azt az osztrák kormány állítja, anélkül egyébként, hogy azt alátámasztotta volna – az alapeljárásban a szóban forgó adómentességtől eltérő adómentességet alkalmaztak volna, ami megakadályozta volna a szóban forgó mentesség alkalmazását.
- 29 Végül az osztrák kormány és másodlagosan az ***X*** által előadott azon érv, amely kétségbe vonja a szóban forgó mentesség alkalmazása által e társaság számára biztosított előny fennállását, az állami támogatás fennállásának érdemi értékelése – amelyre irányulóan a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz fordult –, nem pedig a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságának körébe tartozik. Ami a kérdést előterjesztő bíróság által előadott azon pontosítások állítólagos elégtelenségét illeti, amelyek lehetővé teszik valamely intézkedés „állami támogatásnak” minősítéséhez szükséges egyes feltételek minősítését, emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a ténybeli és jogi háttér leírása hiányos, és így megakadályozza a Bíróságot abban, hogy az elé terjesztett egyes kérdésekre a megkívánt pontossággal válaszoljon, a feltett kérdésekre adandó válaszok bizonyos szempontjainak nyitva hagyásával továbbra is állást foglalhat (lásd ebben az értelemben: 1998. június 18-i Corsica Ferries France ítélet, C-266/96, EU:C:1998:306, 25. pont).
- 30 Következésképpen a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 31 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, hogy a szóban forgó adómentesség az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak minősül.
- 32 Annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni, pontosan meg kell határozni ezen adómentesség hatályát.
- 33 Az említett adómentességet az UStG 6. §-a (1) bekezdése 28. pontjának második mondata írja elő, amely úgy rendelkezik, hogy „adómentesek az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között nyújtott egyéb szolgáltatások, amennyiben e szolgáltatásokat közvetlenül az említett adómentes ügyletek lebonyolítása érdekében veszik igénybe, ugyanez vonatkozik e vállalkozások munkavállalóinak az [elsősorban az ezen ágazathoz tartozó ügyleteket végző vállalkozások] említett vállalatcsoportok részére történő átengedésére”.

- 34 A szóban forgó adómentességet 2025. január 1-jétől hatályon kívül helyezték, de a vitatott adómegállapítási időszakban hatályban volt.
- 35 A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a gyakorlatban a szóban forgó adómentesség hatálya alá tartozó vállalkozásokat, vagyis „az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások” körét tágan értelmezték, és azok magukban foglalták a banki engedéllyel nem rendelkező vállalkozásokat is. Egyébiránt, tekintettel arra, hogy nehéz ellenőrizni, hogy az e vállalkozások által nyújtott szolgáltatásokat „[a banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári ágazathoz tartozó] adómentes ügyletek lebonyolítása érdekében” veszik-e igénybe, az osztrák adóhatóságoknak – legalábbis a vitatott adómegállapítási időszakban – az volt a bevett gyakorlatuk, hogy mentesítették az adó alól az érintett vállalkozások között nyújtott valamennyi olyan szolgáltatást, amely az UStG valamely más rendelkezése alapján már nem minősült adómentesnek. A kérdést előterjesztő bíróság példaként említi az informatikai szolgáltatásokat, a tanácsadási szolgáltatásokat, továbbá az étkeztetési, illetve gyermekgondozási szolgáltatásokat.
- 36 Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, hogy az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között teljesített, egyébként nem adómentes szolgáltatások héamentessége az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak minősül.
- 37 Ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedés „állami támogatásnak” minősüljön, valamennyi alábbi feltétel teljesülése szükséges. Először is annak állami intézkedésnek kell lennie vagy állami forrásból kell származnia. Másodszor, ezen intézkedésnek a kedvezményezettje számára szelektív előnyt kell biztosítania. Harmadszor, torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie. Negyedszer, alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet (2022. november 8-i Fiat Chrysler Finance Europe kontra Bizottság ítélet, C-885/19 P és C-898/19 P, EU:C:2022:859, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Először is, ami a szóban forgó adómentesség állami eredetét illeti, meg kell állapítani, hogy ezen adómentesség nem tartozik a héairányelvben kimerítő jelleggel felsorolt és szigorúan értelmezendő mentességek egyikének hatálya alá sem (lásd ebben az értelemben: 2020. július 2-i Blackrock Investment Management (UK) ítélet, C-231/19, EU:C:2020:513, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A héairányelv 135. cikke, amely előírja, hogy az adómentesség kizárólag a banki, biztosítási és nyugdíjpénztári ágazatban működő vállalkozások számára biztosítható (lásd ebben az értelemben: 2014. március 13-i ATP PensionService ítélet, C-464/12, EU:C:2014:139., 59. pont), ugyanis csak az e vállalkozások által teljesített bizonyos ügyletekre, így például a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletekre, vagy a hitelek nyújtására, közvetítésére és kezelésére, illetve a kollektív befektetési alapok kezelésére vonatkozik, a szóban forgó, az osztrák adóhatóság által alkalmazott adómentességgel érintett ügyletek pedig nem sorolhatók be azok közé.
- 39 Ebből az következik, hogy a szóban forgó adómentesség az osztrák államnak tudható be. Ugyanis egy tagállam által megállapított adómentesség csak akkor tudható be az Európai Uniónak, nem pedig e tagállamnak, ha az az irányelvben előírt egyértelmű és pontos kötelezettség átvételére szorítkozik (lásd ebben az értelemben: 2009. április 23-i Puffer ítélet, C-460/07, EU:C:2009:254, 70. pont), ami a jelen ügyben nem áll fenn.

- 40 Ami a szóban forgó mentesség állami forrásokból történő biztosítására vonatkozó feltételt illeti, amelynek szintén teljesülnie kell az „állami támogatásnak” minősítés megállapításához (lásd ebben az értelemben: 2002. május 16-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-482/99, EU:C:2002:294, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), elegendő emlékeztetni az állandó ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a „támogatás” fogalma általánosabb, mint a „szubvencióé”, mivel nemcsak az olyan pozitív juttatásokat foglalja magában, mint maguk a szubvenciók, hanem azon beavatkozásokat is, amelyek különböző módon könnyítenek a vállalkozás költségvetésére általában nehezedő terheken, és amelyek ugyanolyan természetűek és azonos hatásúak, de nem minősülnek a szó szoros értelmében vett szubvenciónak. Ebből következően az az intézkedés, amellyel a hatóságok adómentességet biztosítanak egyes vállalkozásoknak, amely ugyan nem jár együtt állami források átruházásával, de pénzügyileg kedvezőbb helyzetbe hozza a kedvezményezettet, mint a többi adóalanyt, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősül (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 8-i Paint Graphos és társai ítélet, C-78/08–C-80/08, EU:C:2011:550, 45. és 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 Az adólevonási jog szóban forgó adómentességből következő hiánya miatt az ***X***-et terhelő állítólagosan magasabb adóteher nem kérdőjelezi meg az állami forrásokra gyakorolt hatást.
- 42 Kétségtelen, hogy az olyan héamentesség fennállása, mint amelyről az alapügyben van szó, a héairányelv 168. cikkének megfelelően, amely a termékek és szolgáltatások után megfizetett héa levonását azokra az esetekre korlátozza, amikor e termékeket és szolgáltatásokat adóköteles tevékenységhez használják fel, valamint az UStG 12. §-a (3) bekezdésének 2. pontjával összhangban, amely e 168. cikket átültette az osztrák jogba, kizárja az esetlegesen előzetesen felszámított héa levonásához való jogot. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az adómentes szolgáltatások nyújtásához felhasznált esetleges termékek vagy szolgáltatások után az ***X*** által fizetett héa továbbra is őt terheli.
- 43 Ugyanakkor egyrészt valamely intézkedés állami forrásból történő nyújtásának vizsgálatát fogalmilag elsősorban az érintett állam és annak költségvetése, nem pedig ezen intézkedés kedvezményezettjének egyedi helyzete alapulvételével kell lefolytatni. A jelen ügyben annak vizsgálatáról van szó, hogy csökkennek-e az állam adóbevételei. Másrészt és mindenesetre az állami források fennállását úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja az állami költségvetésre háruló terhek kellőképpen konkrét gazdasági kockázatának eseteit is (2023. június 8-i Prestige and Limousine ítélet, C-50/21, EU:C:2023:448, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Így e bevételek csökkenésének lehetőségét, nem pedig annak a gyakorlatban való realitását veszik figyelembe.
- 44 Márpedig a jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a szóban forgó adómentesség 2025. január 1-jétől történő hatályon kívül helyezését előíró törvény előkészítő munkálatai során maga az osztrák jogalkotó hangsúlyozta, hogy az Osztrák Köztársaság e hatályon kívül helyezésből eredően a 2025-ös és azt követő években kiegészítő héabevételekhez jut.
- 45 Másodszor, ami a szóban forgó adómentesség alkalmazásából származó előnyt és ezen előny szelektív jellegét illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat tágan értelmezi az előny kritériumát, mint amely magában foglal minden állami beavatkozást, amely formájától függetlenül közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan

gazdasági előnynek tekinthető, amelyben a kedvezményezett vállalkozás rendes piaci feltételek között nem részesülhetett volna (2013. május 8-i Libert és társai ítélet, C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 46 Egyébiránt a Bíróság megállapította, hogy amennyiben az adótámogatási rendszer éves szinten vagy időszakosan alkalmazandó, a Bizottságnak kizárólag azt kell bizonyítania, hogy e támogatási rendszer alkalmas arra, hogy előnyben részesítse a kedvezményezettjeit, megvizsgálva, hogy e rendszer – figyelembe véve annak sajátos jellemzőit – az intézkedés elfogadásának időpontjában az általános adózási rendszer alkalmazásából eredő mértéknél alacsonyabb adóztatást eredményezhet-e, anélkül hogy jelentősége lenne annak, hogy ezen intézmény – e jellemzőkre figyelemmel – nem képes előre és minden adóévre vonatkozóan megállapítani az e szabályozáshoz kapcsolódó adóztatás pontos mértékét. A Bizottság az említett támogatási rendszer alapján nyújtott támogatás esetleges visszatéríttetésének szakaszában köteles annak megállapítására, hogy ez utóbbi rendszer ténylegesen előnyt nyújtott-e az egyes kedvezményezettjei számára, mivel az ilyen visszatéríttetés megköveteli azon támogatás pontos összegének meghatározását, amelyben ez utóbbiak minden egyes adóévben ténylegesen részesültek (2021. március 4-i Bizottság kontra Fútbol Club Barcelona ítélet, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 87. és 88. pont)
- 47 A szóban forgó adómentességhez hasonló héamentességet illetően meg kell állapítani, hogy annak alkalmazása előnyt biztosíthat az e mentesség hatálya alá tartozó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára, amelyek – mivel az ügy iratanyaga nem tartalmaz ezzel ellentétes tartalmú információt – jogilag az említett mentesség kedvezményezettjei. E vállalkozások előnyben részesülnek azon vállalkozásokkal szemben, amelyekre nem vonatkozik a szóban forgó adómentesség, és amelyek ezért kötelesek héát felszámítani ugyanazon szolgáltatások olyan vállalkozások részére történő nyújtása után, amelyek – mint a jelen ügyben is – nem jogosultak az előzetesen felszámított héa levonására, tekintettel arra, hogy a héairányelv 135. cikke és az UStG alapján szolgáltatásaik nagy része adómentes.
- 48 Ezzel szemben, a jelen ítélet 46. pontjában kifejtett ítélkezési gyakorlatra figyelemmel, a „támogatásnak” minősítés szakaszában és az olyan potenciális, támogatást megvalósító adórendszer esetében, mint amelyről az alapügyben szó van, nem szükséges minden egyes konkrét esetben megvizsgálni, hogy az előzetesen felszámított héa levonásának lehetetlensége milyen hatással van a szóban forgó adómentességre, és így meggyőződni arról, hogy az e mentességből eredő adóteher-csökkenést nem kompenzálja, illetve nem is túlkompenzálja az adómentes szolgáltatások nyújtásához felhasznált termékek és szolgáltatások után megfizetett héához kapcsolódó adóteher olyan mértékben, hogy az az érintett vállalkozások számára hátrányos lenne. Ez annál is inkább így van, mivel az ilyen kompenzáció és annak mértéke az adóalanyoktól függően bizonytalan és változó körülmények felmerülésétől, a jelen esetben különösen a héa hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások igénybevétele miatt, valamint e jogorvoslat terjedelmétől függ.
- 49 Az előző pontban kifejtett megfontolások akkor is érvényesek, ha a Bizottság feladata, hogy a támogatás fennállásáról határozzon, amint az a 2021. március 4-i Bizottság kontra Fútbol Club Barcelona ítélet (C-362/19 P, EU:C:2021:169) alapjául szolgáló ügyben is történt, továbbá akkor is, ha a nemzeti bíróságnak kell megvizsgálnia a támogatás fennállását, mint a jelen ügyben is, mivel a Bíróság által ebben az ítéletben előadott indokolás a nemzeti bíróságra is alkalmazandó. Ugyanis mindkét esetben annak elkerüléséről van szó, hogy azok a tagállamok, amelyek az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti kötelezettségük megsértésével előzetes bejelentés nélkül hajtanak végre támogatási programokat, előnyben részesüljenek azon tagállamokkal szemben,

amelyek eleget tesznek e kötelezettségnek, ami akkor állna fenn, ha a Bizottság vagy a nemzeti bíróság a támogatási program fennállásának értékelése céljából az e program elfogadását követően gyűjtött adatok alapján köteles lenne megvizsgálni, hogy az előny ténylegesen megvalósult-e, vagy az hátrányok révén kompenzálásra került-e (lásd ebben az értelemben: 2021. március 4-i Bizottság kontra Fútbol Club Barcelona ítélet, C-362/19 P, EU:C:2021:169, 93. pont).

- 50 Egyébiránt az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően és az osztrák kormány azon érvének megválaszolása érdekében, amely szerint a szóban forgó adómentesség kompenzálná az érintett vállalkozások némelyikét sújtó szerkezeti hátrányokból eredő sajátos terheket, emlékeztetni kell arra, hogy az a körülmény, hogy a tagállam egyoldalú intézkedésekkel a gazdaság valamely ágazatában a más tagállamokban érvényesülő versenyfeltételekhez való közeledésre törekszik, nem fosztja meg ezen intézkedéseket támogatás jellegüktől (lásd ebben az értelemben: 2005. március 3-i Heiser ítélet, C-172/03, EU:C:2005:130, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Mindenesetre, amennyiben az osztrák kormány arra hivatkozik, hogy e strukturális hátrányok a kis bankokat, biztosítótársaságokat és nyugdíjpénztárakat, valamint az olyan, decentralizáltan működő bankcsoportokat, banki társulásokat és takarékszövetkezetek érintik, amelyek nem alkothatnak héacsoportot, elegendő rámutatni arra, hogy a szóban forgó adómentesség hatálya egyáltalán nem korlátozódik a vállalkozások e kategóriáira, és hogy a jelen ügyben az ***X*** anyavállalatként éppen egy héacsoport tagja.
- 51 Ami az érintett intézkedés útján a kedvezményezettjeinek nyújtott előny szelektív jellegére vonatkozó feltételt illeti, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló adóintézkedés „szelektívnek” minősítéséhez először is azonosítani kell a referenciakeretet, vagyis az érintett tagállamban alkalmazandó „normál” adószabályozást, másodsor pedig bizonyítani kell, hogy a szóban forgó adóintézkedés eltér e referenciakerettől, mivel különbséget tesz az ez utóbbi rendszer által kitűzött célra tekintettel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplők között. Az „állami támogatás” fogalma azonban nem vonatkozik olyan intézkedésekre, amelyek különbséget tesznek a szóban forgó jogrendszer által kitűzött célra tekintettel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő vállalkozások között, és ezért *a priori* szelektív jellegűek, amennyiben az érintett tagállam, harmadszor, bizonyítja, hogy e megkülönböztetés igazolt, mivel az ezen intézkedéseket magában foglaló rendszer jellegéből vagy felépítéséből ered (2025. április 29-i Prezydent Miasta Mielca ítélet, C-453/23, EU:C:2025:285, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Az érdekeltek és a kérdést előterjesztő bíróság egyetértenek abban, hogy a jelen ügyben a referenciakeretet az általános héarendszer, vagyis egy olyan harmonizált referenciakeret alkotja, amely csökkenti a tagállamok adójogi autonómiáját.
- 53 A jelen ügyben az e harmonizált referenciakerettől való eltérés abban áll, hogy az UStG 6. §-a (1) bekezdése 28. pontjának második mondata alapján, amely rendelkezésnek nincs jogalapja a héairányelvben, azok a szolgáltatások, amelyeket a vállalkozások egy meghatározott csoportja nyújt a vállalkozások ugyanazon kategóriája, vagyis „az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások” részére, mentesek a héa alól, míg e szolgáltatások héakötelesek, ha azokat az e kategóriába nem tartozó vállalkozások nyújtják. Márpedig a szóban forgó adómentességben részesülő vállalkozások az érintett szolgáltatások, vagyis valamennyi olyan szolgáltatás tekintetében, amelyek egyébként nem adómentesek, és amelyeket ugyanolyan típusú vállalkozások részére nyújtják, mint a jelen ítélet 35. pontjában példaként említett szolgáltatások, ugyanolyan helyzetben vannak, mint az e szolgáltatásokat nyújtó valamennyi más szolgáltató.

- 54 Amint ugyanis a jelen ítélet 35. és 38. pontjából kitűnik, a szóban forgó mentesség kedvezményezettjeinek körét úgy kell érteni, hogy az nem kizárólag a banki engedéllyel rendelkező vállalkozásokat foglalja magában, amelyekre e címen különös szabályok és korlátozások vonatkoznak, különösen az olyan ügyletek tekintetében, amelyek nem feltétlenül kapcsolódnak az alapügyben szóban forgóhoz hasonló banki ügyletekhez. Ezenkívül az a körülmény, hogy e kedvezményezetteket nem illeti meg a beszerzési ügyletek után megfizetett hÉa levonásához való jog, szintén nem teszi lehetővé, hogy megkülönböztessék őket a többi érintett szolgáltatótól, mivel a levonási jog e hiánya éppen a szóban forgó adómentességhez kapcsolódik. Márpedig az olyan jogkövetkezmény, amely a kedvezményezett szolgáltatók számára kizárólag a vizsgált intézkedés alkalmazásából ered, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy e kedvezményezettek eltérő helyzetben vannak, mint az ezen intézkedés kedvezményezettjeinek nem minősülő szolgáltatók.
- 55 Ami az érintett különbségtételnek a szóban forgó adómentességet magában foglaló rendszer jellegével vagy felépítésével való igazolását illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a héairányelv (5) preambulumbekkezdése értelmében „[a] HÉA-rendszer akkor valósítja meg a legnagyobb egyszerűséget és semlegességet, ha az adót a lehető legáltalánosabb módon vetik ki, és ha annak hatálya kiterjed a termelés és az értékesítés minden szakaszára, valamint a szolgáltatásnyújtás területére is”.
- 56 Így, még ha a kérdést előterjesztő bíróság feladata is, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita valamennyi releváns körülményének figyelembevételével megvizsgálja az esetleges igazolás fennállását, az adósemlegesség megőrzése, az adók halmozódásának megelőzése és az osztrák kormány által az észrevételeiben előadott adminisztratív egyszerűsítés nem tűnik alkalmasnak a szóban forgó különbségtétel igazolására. A héairányelv ugyanis az ilyen igazolásokat a hÉa lehető legszélesebb körű beszedéséhez, nem pedig az adómentességek előírására vonatkozó lehetőséghez kapcsolja, ezen túlmenően pedig pontosítja, hogy – amint az a jelen ítélet 38. pontjában megállapításra került – a szóban forgó adómentesség az ezen irányelvben kimerítő jelleggel felsorolt héamentességek egyikének sem felel meg.
- 57 Ebből az következik, hogy a szóban forgó mentesség tekintetében teljesül az érintett intézkedés által a kedvezményezettjeinek nyújtott előny szelektív jellegére vonatkozó feltétel.
- 58 Harmadszor, ami azt a feltételt illeti, amely szerint az érintett intézkedésnek torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szövegének megfelelően nem a verseny tényleges torzulását kell megállapítani, hanem csak azt kell megvizsgálni, hogy ezen intézkedés alkalmas-e a verseny torzítására (lásd ebben az értelemben: 2015. január 14-i Eventech ítélet, C-518/13, EU:C:2015:9, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben a verseny ilyen torzulása abból az előnyből ered, amelyben a mentesített vállalkozások – akár csak egyébként az ügyfél vállalkozások – részesülnek, amelyek mindegyike egy liberalizált ágazatban működik. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a valamely versenyző ágazatban működő vállalkozásnak nyújtott előny elegendő annak megállapításához, hogy a szóban forgó intézkedés tényleges vagy potenciális hatást gyakorol a versenyre (lásd ebben az értelemben: 2006. január 10-i Cassa di Risparmio di Firenze és társai ítélet, C-222/04, EU:C:2006:8, 142. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben, mivel a szóban forgó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra nem vonatkoznak különös szabályok, illetve azokat nem terhelik különös korlátozások, e szolgáltatásokat úgy lehet tekinteni, mint amelyeket versenykörnyezetben nyújtvák, fenntartva, hogy e kérdést a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

- 59 Negyedszer, ami azt a feltételt illeti, amely szerint az érintett intézkedésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, az a jelen ügyben a szóban forgó mentesség által biztosított előnyből következik. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis, ha a tagállam által nyújtott támogatás a Közösségen belüli kereskedelemben megerősíti valamely vállalkozás helyzetét a versenytársaival szemben, e támogatást olyannak kell tekinteni, mint amely érinti e kereskedelmet (2015. január 14-i Eventech ítélet, C-518/13, EU:C:2015:9, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Az, hogy a szóban forgó mentesség a más tagállamokban letelepedett adóalanyoknak is előnyt biztosít, nem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze azt a körülményt, hogy az érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet. Ugyanis minden olyan vállalkozás számára, amely elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó és a szóban forgó adómentességben nem részesülő vállalkozásoknak teljesít szolgáltatásokat – akár Ausztriában, akár más tagállamban rendelkeznek székhellyel –, csökken a szóban forgó szolgáltatások nyújtásának esélye (lásd ebben az értelemben: 2000. szeptember 19-i Németország kontra Bizottság ítélet, C-156/98, EU:C:2000:467, 34. és 35. pont).
- 61 A fentiek összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között teljesített, egyébként nem adómentes szolgáltatások héamentessége az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak minősül.

A jelen ítélet időbeli hatályának korlátozásáról

- 62 Az osztrák kormány azt kéri, hogy a Bíróság a jelen ítélet időbeli hatályát az annak időpontját követően bekövetkezett tényállásokra korlátozza. Az állami támogatás fennállásának megállapítása jelentős következményekkel járna az osztrák banki és biztosítási ágazatra nézve, mivel a szóban forgó adómentesség alapján mentesített valamennyi ügyletet újra kellene értékelni, ami egyébként jelentős számú per megindításához vezethet a nemzeti bíróságok előtt. Ezenkívül az érintett gazdasági szereplők jóhiszeműen és az évtizedek óta hatályban lévő vonatkozó nemzeti jogszabályok tiszteletben tartásával jártak el.
- 63 Emlékeztetni kell arra, hogy azon értelmezés, amelyet a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján ráruházott hatáskör alapján valamely uniós jogszabályra vonatkozóan kifejt, megmagyarázza és pontosítja e szabály jelentését és terjedelmét, amely szerint azt a hatálybalépésének időpontjától értelmezni és alkalmazni kell, illetőleg értelmezni és alkalmazni kellett volna. A Bíróság csak kivételesen, az uniós jogrendhez szorosan hozzátartozó jogbiztonság általános elvének alkalmazása útján korlátozhatja bármely érdekelt azon lehetőségét, hogy a jóhiszeműen létrejött jogviszonyok vitatása céljából a Bíróság által értelmezett rendelkezésre hivatkozzon. A Bíróság az érdekeltek jóhiszeműségére és a súlyos zavarok kockázatának fennállására vonatkozó két alapvető feltétel teljesülése esetén határozhat e korlátozás mellett (2021. június 22-i Latvijas Republikas Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 132. és 136. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 Ebből következően a Bíróság ezt a megoldást csak világosan meghatározott körülmények között alkalmazta, abban az esetben, amikor az érvényes és hatályos szabályozás alapján jóhiszeműen létesített jogviszonyok nagy száma miatt súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázata állt fenn, és úgy tűnt, hogy a magánszemélyeket és a nemzeti hatóságokat az uniós

rendelkezések hatályát illető objektív és jelentős bizonytalanság az uniós szabályozásnak meg nem felelő magatartásra indította, és e bizonytalansághoz esetleg maguk a tagállamok vagy a Bizottság magatartása is hozzájárult (2016. szeptember 22-i Microsoft Mobile Sales International és társai ítélet, C-110/15, EU:C:2016:717, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 65 A súlyos gazdasági következmények kockázatának fennállására vonatkozó kritériumot illetően emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélet időbeli hatályának korlátozását kérő tagállam feladata, hogy a Bíróság előtt olyan adatokat terjesszen elő, amelyek megalapozzák a súlyos gazdasági következmények felmerülésének kockázatát (2017. december 20-i Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse ítélet, C-516/16, EU:C:2017:1011, 91. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 66 Márpedig a jelen ügyben az osztrák kormány a jelentős következményekre való hivatkozással szorítkozik, anélkül hogy pontosítaná a szóban forgó adómentességben részesülő, banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári ágazatba tartozó vállalkozások közötti szolgáltatások terjedelmét, és így az e szolgáltatásokra vonatkozó héafizetési kötelezettség ezen ágazatra gyakorolt lehetséges hatását.
- 67 Mindenesetre, és a Bizottság állami támogatásokkal kapcsolatos hatásköreinek sérelme nélkül, a jogerősen lezárt adóéveket a jelen ítéletet követően nemzeti bírósági eljárások keretében nem lehet újból megnyitni (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 21-i DNB Banka ítélet, C-326/15, EU:C:2017:719, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyanis azon értelmezés, amelyet a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján ráruházott hatáskör alapján valamely uniós jogszabályra vonatkozóan kifejt, alkalmazható, és azt alkalmazni kell az értelmezés iránti kérelemről határozó ítélet előtt keletkezett és létrejött jogviszonyokra is, ha egyebekben adottak a feltételek – különösen a keresetindítási határidőt illetően – az említett szabály alkalmazásával kapcsolatos pernek a hatáskörrel rendelkező bíróság előtti megindításához (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 22-i Microsoft Mobile Sales International és társai ítélet, C-110/15, EU:C:2016:717, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a súlyos zavarok kockázatára vonatkozó kritérium nem teljesül, így nem szükséges megvizsgálni, hogy az érdekeltek jóhiszeműségére vonatkozó feltétel teljesül-e.
- 69 A jelen ítélet időbeli hatályát tehát nem kell korlátozni.

A költségekről

- 70 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az elsősorban banki, biztosítási vagy nyugdíjpénztári szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások között teljesített, egyébként nem adómentes szolgáltatások hozzáadottérték-adó alóli mentessége az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak minősül.

Aláírások